

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Megjelen a lap hetenkint háromszor, a. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt.

KIADÓ-HIVATAL:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra a 26. szám alatti ház emeletében.

Ára évenként 3 Ft. 6 S. Hirdetési ár: négyhatalos sorért elsőre 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 krajczár. Összesítés a hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik. A szerkesztés czikkjei sora után 15 kr. előleges beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Kolozsvár, nov. 4.

(D) Feltejtük a kérdéseket, s míg azokra nem jön felelet, felesleges levén belpolitikai kérdéseinket fejtegetni, menjünk vissza a külpolitikára; de itt a „Herm. Ztg.“ szintén felfedezi garibaldista hangulatunkat; mert véletlenül emberi érzelmekkel birunk, és szomorú résztveszünk a szomszéd lengyel nemzet balsorsában. És e részvét reánk nézve annál hatályosabb, mert hazánkbal szomszédos tartományban harapodik a forradalom tüze, és monarchiánk bármely tappintatos és észélyes politikát vigyen, ezen könnyen egész Európára kiható mozgalomtól illetlen nem maradhat.

Mi valóban mély részvétet érzünk minden nemzet iránt, melyet balsorsa a forradalom örvényébe vitt, mert hisz elmondottuk más helyütt, mikép magának a szabadság céljának, mit a nemzetek a forradalommal elérni törekveszenek, elérése nem elég jutalom azon irtoztató véraldozatokért, a miknek egy nemzet a forradalom által teszi ki magát.

De Lengyelország e lépésre nagy mértékben kényszerítve volt. Egész Európa elismeri, hogy az orosz megszegte Lengyelország irányában azon kötekeket, melyek őt ez ország birtokára juttatták; ezen elismerésből következett Russel lord kemény nyilatkozata, melyben állítás szerint Lengyelország irányában Oroszország jogvesztése mondatik ki.

Im a vén Európa még mind hajf a legimitásra és ő kötekekre, s tudja, hogy a nemzet s kormány közti diplomatiens kötekek két oldalulag kötelezők, s így a jogeljátszás elmélete a jog megsértőjét terheli.

Ebből következett, hogy Európa közvéleménye már nem tekinti a lengyel kérdést belügyi kérdésnek s hatályos fellépést vár a nagyhatalmaktól; hetek óta fejtegeti, jósolja azon nyilatkozatát a francia császárnak, mely holnap e hó 5-dikén fog trónbeszédjében kimondani, s mit talán e cikkünkkel egyszerre juttat olvasóink elé a villany.

Bármí legyen Napoleon nyilatkozata, az idő már mindinkább telre hajlik, s ily időben nehéz levén a hadviselés, Lengyelország csak szomorubb marczongolatsának lesz kitéve, mihelyt az orosz előtt bizonyossá válik, hogy e forradalom külső interventiora szolgáltatók.

Valószínűnek látjuk, hogy az orosz még boszusabb lesz legelső martalékára, midőn az európai nagyhatalmak szemben vele a kockát elvetik, és így az orosznak legkisebb oka sem lesz többé magát az európai kormányok hangulatja által generoztatni.

Mind ugy jön nékünk, hogy az európai nagyhatalmak ezt megfontolandják, s ha a közelgő telet nem látják alkalmasnak a hadviselésre, nem fognak az orosz ellenében épen a hadilábra állásig menni, legfeljebb a lehető legerősebb erkölcsi nyomást gyakorlandják reá a végett, hogy az emberiség közérzését sértő bánásmódjával hagyjon fel, s igekezzék a forradalom irányában is emberiebb fegyverekkel vívni ki a győzedelmet.

Igen, a győzedelmet, mert hisszük, hogy a tétovázó kormányok nem nagyon bánnak, ha az orosz gyorsan leverhetné a forradalmat, s nekiök csak azon szerep jutna, hogy a büntetésnél szelidítsék az orosz boszuállást.

Ha Európa kormányai őszintén akarták volna Lengyelországnak Oroszországtól függetlenítését, ha ezt oly nagy európai érdeknek tekintik vala, melyért pénzüket s vérüket méltó dolog kockáztatni: ugy bizonynyal már a nyár vége felé ugy idő, mint ürügy lehet vala a beavatkozásra; de kételkedünk azon, hogy Austria igen nagyon buzogón

egy független Lengyelországot, megfontolva azt, hogy bármennyire gyöngéden bánik ő Gallicziával, e tartományt a nemzetiség és történelmi emlékezetek természetes vonzalommal vonnák a Lengyel államboz. Im Velepeze nem élt oly közös történelmet Olaszországgal, mégis ki tagadhatja annak az új olasz királyság iránti vonzalmait?!

Poroszország éppen ugy van érdekelve Posen által ezen kérdésben, s bármennyire az angol nemzet kormányozza Angliát, beolyással vannak politikájára királyi bázának őszeköttései, s az angol nemzet politikájából is történt az, hogy a porosz trónörökös veje az angol királynénak.

Igy csak Napoleon és Victor Emanuel lehetnek azok, a kik egy független Lengyelországot örömet láthatnának; részint, mert az gyengíti az oroszot, részint, mert az kettévágja a régi szent szövetség szomszédosságát, a mi által egy oly coalitio, a mely e század elején képes volt Franciaországot megalázni, nehezen állhat elé.

De e két hatalom ily nagy európai kérdést nem kezdeményezhet, s ennél fogva azt hisszük, hogy nagyon előntő szót Napoleon sem mond ki holnap, midőn még nem találta meg kulcsát egy oly erkölcsi kényszerítésnek, a mely miatt Austria akarva nem akarva kénytelen lenne vele egyesülni Oroszország ellenében.

Az osztrák udvar valószínűleg az orosz és francia diplomatiának legkényesebb tere volt mostanság; ugy látszik azonban, hogy egy a szerződési jog irányában jó akaró semlegeségen túl nem mehettek.

MEGYEI ÉS KÖZSÉGI ÉLET.

Magyarország. Helyfalva, oct. 26.

Ha a megrögzött bűnös vagy csak képzeltben annak tartott számára előbb-utóbb bűnfát állítunk, ne hagyjuk méltó koszoru nélkül szerény elvonultságában a nemzet jövő rendületlen nagyságaért nemes hévvel buzgó polgárerényt; ne bizzunk minden jutalmat az öntudatra s ennek magasabb fokára — a tulvilágra; hisz a tulvilági jutalom annyira transcendentalis eszme, hogy mellette utókülségtől odáig ily esik a nemes törekvésnek jogos méltánylata.

Ez uttal minden egyébről hallgatva, térjünk a dolog lényegére.

A „tisztá öntudat“ és „tulvilági jutalom“ lélekderítő, szívnyugalmat adó főnséges eszmék természetesen egyházi térre vezetnek, honnan e lapok minden szent törekvés iránt érdekel bíró t. olvasóink innen mitőlünk újságul egy pár szép virágot küldök, az egyház iránti buzgalom s a halottak iránti kegyelet hervadatlan virágait.

Eleitől fogva nagyon kevés kivétellel, testi és lelki pagásban sinlődtött népes egyház-községünk komolyan kezd gondolkozni e buzditólag és talán szemrehányólag is intó kifejezés fölött: Ideje, hogy ébredésünk valaha! S e komolyabb gondolkodás nyomán már többen kezdik észlelni, hogy bizony jó még az a nyári iskolás is. Ez észlelet — azt hiszem — szilárd meggyőződésé emelkedik nemesak az értelmesebbek, de a kevésbé értelmesebbek lelkében is, miután világosan meggyőződhetének sokan a felől, hogy a nyár folytán tanodába járt tanoncok, még a gyengébb tehetségiek is, mindenesetre a tanító Rákosi L. buzgalma mellett folyó hó 24-kén igen szép eredményt mutatának föl. Csak az a kár, hogy a nyár elein meglehetősen számmal egybegyűlt fiúk sora — leányok nem jártak — lassankint nagyon meggyérült, okuladván némely szülő, hogy nincs honnan a tandíjt kiteremtés. Ezen lehet s kell is segíteni, a tanítót közpénztárból díjazván. Egyetlen egyszer ily pénztárból fizeté az egyház egyik vagy talán mind a két tanítót? Akkor a cselbavett nemes munka inkább a szülők köznényé miatt, megszünt mind ez ideiglen, midőn a minden lépten, nyomon utczán cselzengő gyermekek miatt történt balesetek s a

jobbak unszolása fölkezdék ébresztgetni bűl-éső álmaiból a nyári tanoda iránti buzgalmat, mely reméljük, teljesleg fölébredve, tüdiltlen fog szembe nézni idővel a lelki világosság napjával.

Azonban, hogy a mindkét nemű növendékek a tudatlanság okotta szellemi haláltól, örök enyészettől meg legyenek mentve, okvetlen igénybe veendő a szülők teltség szerinti pénzbeli áldozata is. Miképp, nem bonczolgom, tudnia kell azt minden gyermeke iránt való szeretetet érző szülőnek, valamint azt is, hogy jobb egy nap a tanodában, mint más helyt ezer nap. Reitető látvány szemlélni a jó és rossz iránt fogékony keblü gyermekeket ott fityelegni a kapuk előtt s egyebütt egybesereglett s forum temondatoriumot ülő szülők és nem szülők között. Ily hivalkodó s talán vigyázatlanul társalgó barátságos, szívélyes gyüleések látásakor mondható Hosesás: elvesz az én népem, mivel hogy tudomány nélkül való; mivel hogy Istennek háza s ennek testvére, a tanoda iránt közönyös. Nő, de mint fenebb is irám, itt mi nálunk az említett közönyösség mind inkább kezd háttérbe szorulni. Tudósításomat bizonyítja azon körülmény is, miszerint többen, nem: és rangkülönbség nélkül bibliát és énekes könyvet rendeltek meg, egy lelkesült nő ily felhívására: „Kedves barátom! Eddig ugy állunk éneklés alatt a templomban, mint meg annyi makkétszem; valjon nem volna-e szívemelőbb dolog a 70 évet meghaladott szép és erőteljes hangu énekesvezér s jeles orgonista tanító bácsi (Imreh Mihály) vezérlete után együtt énekelni a talán nálunknál nagyobb hivyekkel?!” A körben jelen voltak meghajoltak az indítvány előtt. Úrak és hölgyek! ha mód van, szép dolog a divattól erősen el nem maradni; hogy ne legyünk épen csudabogarak, de sokkal szebb és nemesebb dolog a korszellemtől okvetlen igényelt műveltség színvonala föl nem állani, legalább sokkal ne s a vallásos buzgalom, higyük el, legszilárdabb szegeletköve a valódi műveltségnek, elannyira, hogy mentől inkább emelkedünk ész- és szívben a műveltség lépcsőzetén, annál inkább fogjuk érezni a biblia szükségesség voltát.

Miután a főnebbiek kezdeményben így vannak s gyarapodnak, reményem, hogy a hitben megerősített ifjak, látva a kisebbek lelki-emelkedését, önként fognak járni a felhagyott vasárnapi tanításra, hogy bármikor nemesen vetélkedő szívvél állhassanak szembe a szomszéd létfalusi ev. atyafiak gyermekeivel, hol a vasárnapi tanítás ürhető karban áll. Még egy pár sort, hogy ígéretem némileg teljesítve legyen.

Valamely egyház községnek, mint erkölcsi testületnek vallásos buzgalmat vagy egyháziatlanságát leginkább jellemzi a templomok, tanodák és temetők mikénti állása, gondozása. Az utolsóról kell pár szót megemlítenünk.

Világ sürt kincseért se álltam azt, hogy e ref. egyház eddigi gondnokai kegyelet nélküliek lettek volna az anyai évtizeden át más, közel s távol fekvő felekezetek nélküli egyházak példájára, fekvésnél fogva is széppé alakíthatandott temető iránt; mert hiszen bekerítették, de temetőör nem léte miatt a kerítést, valamint a fejfák nagyrészét is ellopták; de az előjelek s az új gondnok Gál István eddigi érélyes eljárása s ígérete nyomán merjük többen állítani, hogy „másképp leszen ezután“; az az jobban. Lesz jól bekerített temetők, rend a sírok ásásában; vannak eperfák, melyek kitöltve idővel jövedelmeznek a tanodáknak; lesznek annak idejében virágba borulandó dísznövények, melyek a sírok közt járó gyászos feleket — ha csak pillanatra is — öröme derítik. Lesz, lenni kell temetőörnek is. Kiknek szívében a halottak iránt nincs kegyelet, minő bánásmódot várhatnak azoktól az élők?!

Egyszerűen, minden purpureus pannusok nélkül irám e tudósításomat, nem sokára a mult évben kezdeményezett s gyarapoló magtár állásáról érdekes közleményt küld be a lapok szerkesztőségéhez.

Löthe József.

Magyarország, oct. 27.

Egy kis utbaigazítás a „K. Közlöny“ ezen évi 123 szám alatt „egy honpolgár“ alairása alatt kelt cikik, csekély személyemet illető részére.

Megtámadott a t. honpolgár ur az olyasó közönség előtt azzal, hogy „épeskedtem és az előjáróság hitelt kívántam csökkenteni“ azon szerény sorokban, hol a szükséges szenvedők számára felajánlottam szerény adományomat ezen kifejezésben: nem tudtam, hol kell bejelenteni; holott én is fel voltam szólítva a közreműködésre s a helyett, hogy én beszéljek, a másodikkal pappal beszéltem e tárgyra vonatkozólag, ez is megszurta az órárt a t. honpolgár urnak. Mindezekre rendre felelek egy pár szót, egyszer mindenkorra.

Az igaz, hogy fel voltam szólítva, de a kezem közt levő hivatalos irás bizonyítja, hogy csak sept. 12-kén szólítottam fel a t. tanács által. Hogy a felséges k. kormánysszék ebbeli rendelete mennyi ideig hevert a t. honpolgár, vagy más hivatalos fiokjában, azt nem tudom, jöllehet a hozzám küldött másolat augustus közepén kelt, mindazonáltal csak sept. 12-én vettem, így tehát a szerény cikikben irhattam sept. elején, a mi a lapból látható, hogy nem „tudom hová kell bejelenteni“, hogy pedig ez így történt, méltóztassék t. honpolgár ur saját jegyzeteit, ha tett ilyeneket megnézni, s látni fogja, hogy ön és tisztelt társai csak is sept. 15-, 16- és 17-én indultak meg és jártak a városom eleget tenni az augustus közepén kelt kormánysszéki rendeletnek. Így tehát itelje meg a közönség, hogy én képeskedtem-e vagy a t. honpolgár ur, s volt-e ebben legkisebb szándék csökkenteni az előjáróság hitelt.

Hogy pedig nem én beszéltem, ezen sem lett volna oka csodálkozni a t. honpolgár urnak, ha tudja vala, hogy sept. 12-ke utáni vasárnap, a kis pap következett beszélni, saját szere levén, s mi papok, az egymás iránti reciprocritást megszoktuk tartani. Én tehát, miután önök éppen a következők lehet akartak elindulni a kéregetésre és nem kívánták áttenni az én szerezre, az illető kis pap tekintélye sértése nélkül az ő szeret el nem vehettem; mi papok, nem szoktuk ugy tenni, mint ön tisztelt honpolgár ur, ki, miután törvénybíró lett s az, az előtti viselt hivatala más érdemes egyénnel töltetett be, mégis azon hivatal az ujjal párluzamban, a hol csak lehetett, tovább is vitte. Emlékezzék csak a Zöldfában történetekre. Mi élneket tartjuk, ha a magunk kötelességét betölthetjük. Egyéb-iránt a t. honpolgárra nézve azt hiszem mind-egy akár én, akár más beszéljen, miután nem ott szokta bevenni az ígét, a hol azt csak szóval adják, hanem inkább az olyan ígét szereti, mit más hajlékban mértékkel szoktak mérni, s ha a prédikációkra mindenki csak ugy lelkesült volna, mint a t. honpolgár ur, ugy bizonynyal nem lesznek magyarhoni testvéreink megcmentve az éhhaláltól. De hála a gondviselésnek, önnél vannak sokkal jobb honpolgárok, kik tettel bizonyítják be, hogy azok; kik a szeretetről és cselekedetről ismeresznek meg, hogy Jézus igazi tanítványai és nem hasonlitanak a farizeusokhoz, kiket Jézus a festett koporsóhoz hasonlított, a kik kívül szépek, belül pedig telvék rot....sal.

Végül t. honpolgár ur, egy pár tanácsot is adnék, ha elfogadja. Első, ha irni akar, ne szegyelje azt saját néve alatti tenni; ha igazat ir, ugy nagyobb hatása lehet, ha nem ir igazat, azért hasztalan bűnek el, mert egy jár, mint a mesebeli molnár állítja, a mely az erdőben oroszlány bőrbé ütözött, de testének egy bizonyos része t. i. a füle kilátszott s a molnár ráismert, és stb.

Második, ha ir és igazi honpolgár érzülettel, ne izgassa a városi nép különböző osztályát egymásra, mint azt két hamis felfogásu cikikében tette, mert ez szakadásra s így a nemzet kárára vezet, s őnt is bajosan fogja, mire vágyik, a puha bírói székre vezetni.

Harmadik, tanuljon ön, ha tollat fogott, mert az veszélyes értelem nélkül s könnyen ugy járhat ön is, mint Apellással, a hires festővel egy bizonyos mester ember, s ezt sugják füllébe: „Sutor ne ultra errepidam.“

Kézdi-Vásárhelyt, oct. 25. 1863. *)

Széky János,

ref. pap.

Magyarország, oct. 30.

Vidékünkön a septembertől jött kis esőzés elég alkalmas időt adott öszivetésünkre, s a napokban jött és hóval végződött esőzés

*) Ezen visszafeléssel ez így be van fejezve a lapunk főrovataiban. Szerk.

képessé tette a szárazság által tikkadt földet, hogy a későbbi vetések is szép reményekkel kecsegtessenek a jövőre, annyival inkább, mert a havas zivataros napok után tegnap óta igen szép meleg napok kezdenek járni, s így az őszivetés egész vidékünkön általán véve jól sikerült s szép reményekkel táplál a jövőre.

Ezen év közepes termést adott csak, s mégis a közlekedés hiánya miatt vidékünkön minden termény oly alant áron jár, mint hajdan a boldogabb időkben.

A tiszta búza köbfe 3 ft 60 kr, a rozs 1 ft 80 kr egész 2 frtig, az árpa 1 frt, a zab 1 ft 10—20 krajczárig, törökbuza 2 ft 40 kr, pityoka 20—24 kr, marhabús fontja 8 kr, juh-hús 4 kr.

Ha székely gazda, kinek más keresete a szántás vetésén kívül nincs, ily áron adja el termését, az még a reá fordított költséget is bajosan hozza ki, s okvetetlen bukását hozza maga után, mert úgy lassankint saját kapitalisát kell felemésztenie, midőn az adó nem hogy szállana, de nevékdőben van, e mellett cseléd, napzármas, ruházat, fűszer ára, minden azon áron van, mint midőn gabonáját két három annyi áron adta el; egyfelől tehát, hogy a gazda a bukástól meg legyen mentve, s áruzeikének piac nyíljon, másfelől pedig, hogy midőn természeti csapás miatt más vidék, mint jelenleg Magyarhon egy nagy része inség, éhségnek van kitéve, e nagy csapáson könnyen lehessen segíteni semmi sem kívánatosabb, szükségesebb, minthogy ezen félreeső vidék minél hamarabb vasut által legyen összekapcsolva a birodalom többi részeivel; ez postulatuma a birodalom többi részeinek, az egyeseknek itt helyt, status gazdasátnak, s magának a kormányának, mert, ha így halad, és ezen nyomasztó állásban lesz még Háromszék, ma egy része, hónap más része, de rövid idő alatt a népesség két harmada bizonyosan adóképtelenné válik. Már is így megakadt minden fizetés, hogy a leg-tisztább követelések is csak erőbatalom után felvehetők, az illetők tetemes károsításával. Arról pedig, hogy jöltévi humanistikai intézetekre áldozatok történjenek, éppen szó sem lehet, mikor a törvényes követeléseket is csak executio képes kielégíteni.

Vajha az illetők fent, mint alant ezen állapotot tisztán átlánák, s a sötét jövőtől félve, sietnének minél rövidebb idő alatt a vasut igéjét megtestesíteni, mert ellenesében a népesség egy nagy része áll a bukás szélén!

A napokban városunkban is a többi sok csapás, szenvedés és leverő helyzet után ki-tört a marhavész is, mely a betegségek különböző féléiben állott elő bélyguladás, tüdővész, s rendes keleti vész alakjában.

Az előjáróság elég erélyesen intézkedik mindenfelé, de úgy látszik mégis csak a kezdetén állunk, mert 5—6 nap alatt több el-bullított fehér marha és bivaly 60 darabnál; ha így tart, városunk rövid idő alatt meg lesz

fosztva minden szarvas marhájától. Helys-günk el van zárva, s éppen azért a 28-kán lefolyt országos vásárunk felette gyengén telt ki, baromvásár nem volt semmi, lóvásár gyenge, gabona s egyéb termék bőven, eladó elég, vevő majd semmi; mindenfelé csak a nagy jajveszkelés volt hallható: „nincs vásár, nincs pénz, mi lesz belőlünk, hogy élünk meg?” ki felelhet meg ezen kérdésekre, a jövőre, mely még setétebben áll előttünk, mint a jelen? Vajha a jövő szépen kibontakozhatna a setét éjszakából, s derült napot hozna vala, ha székely hazánkra, a mit szívből óhajtat.

Ójlozi.

Selmecz. oct. 30.

Azon reményben, hogy becses lapja olvasói nem csak a köri leveleket, hanem még egy, az itteni akademiáról küldöttet is némi érdeklél olvasgatnák, gondolom, hogy irjak; s írok is, mert azt hiszem, hogy nem egész érdektelen dolgot teszek, ha tudatom, hogy kis hazánk hány fia fáradoz itt szakképzettség megszerzésében érdekében. Szolgáljon hát erre a következő szerény statisztikai adat: számunk, ide nem értve a ezasz atyafiakat meg egyik román társunkat, tizennégyre megy, ebből tizenegy magyar és három székely nemzetiségű; kik közül tíz a bányászta s négy az erdőszt hallgatója, s mindnyája mint jól kiképzett szakférfi óhajtat a téren hazájának jövőben lehető hasznára lenni. Itt még mint helyén lévő megemlítem, hogy ez új tanév kezdetén öt új társunk jött s így számunk a múltévhez képest hárommal szaporodott, mi számra ugyan kevés, de mégis öröndetes jelenség a közlelbbi években itt voltak számához képest; hogy miért nem számítam a többi atyafiakat is oda, annak egyszerű oka csak is az, hogy ők se számítják magukat hozzánk s még itt is más irányba gravitálva e miatt úgy szólva nem is igen ismerik erdélyi társaikat.

Mi tizennégyen egymással szoros testvéri barátságban élünk, birunk egy még dícséretes eleinktől alapított kis könyvtárral, melynek néhány jeles szakkönyve nem csak tanulmányainkhoz nyújt segélyt és könyvitést, hanem illetőleg zsebtükrre nézve is némi kíméletet. Megtartjuk koronként a még eleinktől szokásba vett ugynevezett erdélyi gyűléseket, s ilyenkor komolyabb ügyeinket előbb tárgyalva, aztán vacsorálunk egyet, more patrio jó tokánt, melyet mindig valamelyik előre szakácsnak kinvezett honfitársunk készít s illetőleg készíttet el; ezután közösen mulatozva a szobánk homlokzatán levő Erdélyi czimere alatt fel fel közzöntünk édes hazánkért s örömmel beszélgetünk kedveseink, barátaink, és jó ismerőseinkről, mindanyiszor felidézve keblünkbe a szeretett honban töltött kedves napok emlékeit, nem felede az ifjú élet korában előjövő változatoságokat is.

Könyvtárunkat tehetségünkhöz képest igyekszünk szaporítani is; e végre minden tag be-

léptekor tetszése szerinti könyv- vagy pénzbeli adományt tesz le, s hogy körtünkbeli beérés hazánk képviselője se hiányozzék, járattuk a „Kolozvári Közlönyt”; jha hozatnók bizony mi még a „Korunkot” meg „Erdélyi Postát” is; hanem mit tegyünk, ha ez az átkozott zseb egyebet parancsol, s nem engedi, hogy mind-oda kitejék, hová az ember csakugyan szeretné kiadni. Kérdhetné itt most valaki, hogy hát ugyancsak a „Kolozvári Közlönyt” olvassuk? Nem bizony, mert van ez akademia polgári számára egy casinó, melynek igen jeles szerkezetű alapszabályai megtartása mellett minden akademiái hallgató tagja lehet ha nem akar egy más megörögzött balszokásai határan belül bolyongó társulatnak felavatottja lenni. Az említett casinonak pedig mi is mindnyáján tagjai lévén olvashatjuk a közösen meghozott többi magyar és német-lapokat.

Ujságlul még ide csatolom, hogy itt f. hó 22-én adott Reményi egy hangversenyt az akademiái ifiúszág közreműködése mellett, felérésben a szittkölködők javára, melynek tiszta jövedelme 260 frt 50 kr. Ez alkalommal a nagy hegedű-virtuoz játszta egy „Székely kálákás”-t is, melyre nygancsak kitört a megelegetésnek tapsokban nyilatkozó jele.

Kálnoki B. Albert.

Adakozás az inséglátottak részére.

Az inséglügyi központi bizottsághoz, november 4-éig beérkezett ajánlási összeírások szerint megvan ajánlva:

Alsófehérmegye négy járásából búza 400 véka, rozs 29 véka, zab 5 véka, paszuly 1 véka.

Tordamegye négy járásából búza 56 véka, rozs 39 véka, törökbuza 1,056¹/₆ véka.

Belsőszolnokmegye három járásából búza 63¹/₆ véka, rozs 36 véka, török. 666²/₃ véka, zab 37¹/₆ véka.

Csikszék összes helyeégeiből 5883¹/₆ véka rozs, zab ⁸/₆ véka, árpa 25⁵/₆ véka.

Marosközék két járásából búza 33 véka, törökbuza 65 véka.

Összesen búza 552¹/₆ véka, rozs 5,951¹/₆ véka, törökbuza 1787¹/₆ véka, zab 5⁵/₆ v. paszuly 38¹/₆ véka, árpa 25⁵/₆ véka; és 13 szekér széna.

A főnebbi szám kba foglalt adakozásokért az illetőknek egyenkint köszönetet, a ns Tordamegye, lupsa járásabeli községeknek, (általában románok) és a járás ügyes szolgabírája t. ez. Dávid Endre urnak pedig a járásában eszközölt tetemes, 846 vekányi törökbuza gyűjtelméért különös elismerést, annyival is örömdestebb nyilvánít a központi bizottság, mert azon járásabeli, ajánlataiknak Torda ns városába, mint a megyei főbizottság székelyre leendő ingyen beszállítására is, készséggel ígértek.

A vagonosnak egyáltalán nem állítható ns Csikszék derék lakói igenis jelentékeny ado-

mányát, a majdnem 5900 vekányi rozsot, a központi bizottság figyelemmel szintén nem mellőzheti, különös megemlést nélkül nem hagyhatja. Köszönet érte, a szittkölködők nevében, a lelkes és józan gondolkodású Csikgyergyó-községiaknak s különösen azoknak, kik ama jóra való népben, a hasonló tényekben nyilatkozó szellemet ébren tartják.

Kolozvárt, november 4. 1863.

Az inséglügyi központi-bizottságtól

KÜLÖNFÉLÉK.

A nő-egylet tárlatával összekötött sors vonás vasárnap nov. 8-kán d. e. 10 órakor kezdődik a kir. lyceum egyik nagy termében.

(Adakozás.) Brassóból a következő honleányi levelet vesszük. „Idezárva küldök 15 frtot o. é.; 5 frtot t. i. az alföldi szittkölködők javára, 10 frtot pedig az ön becses lapjában megpendített nagy magyar gróf „Széchenyink” emlékére az ottani Széchenyi-terre emelendő oszlop építésére, kiről naponta, de éppen a mai napon illő is minden magyarnak megemlékezni! Fogadjá tisztelt szerkesztő ur, és szolgálta rendelkezése helyére ezen csekély, de őszinte adományt, mely, ha minden honi magyar nő, ki nemzeti ölézetét elvetni akarja, s csak a magyar kalpag helyett vásárlandó divatos főveg árat ezen nemes czérra adandja, nagygyá nőheti ki magát! Brassóban, halottak napján 1863. Sándor Gyergyai Klára. — A küldeményt a levél tartalma szerint bejegyeztük, s beszámolandjuk azon nyilatkozattal mellet, hogy ha a Széchenyi-terre megpendített „Széchenyi-szobor” eszméje csak eszme maradna, az erre szánt 10 frtot küldője jóváhagyása reményében a Széchenyi színmű jutalom összegéhez teendjük át.

(Adakozás.) Münsterman Luiza urnától 10 frt záraték mellet következő levél vesszük: „Óhajtván a szerencsétlenség által sújtott magyar honiak s bácsiakon némileg könnyíteni, kiájszodtam, bizalmas körben egy női munkámat. Köszönet több nemes keblű uri nőnek! pártfogásuk által segítve, mellékelhetek ide 10 frtot o. é., azzal a szives kéressel méltóztatson azon az uton, melyen már többször a szenvedők számára küldött segélyt kézbesítettél jó volt, 5 frtot o. é. a magyar honiaknak, 5 frt o. é. pedig a bácsiaknak juttatni, és hogy a megtörtént, becses lapjában közhírré tenni stb. A fenemlített kegyes adományt illető helyekre beszámolandjuk.

A magyar kérdés megoldásához a bécsi „Ost. und West” ismételve hozza szót. Ez uttal azon föltevésből indul ki, hogy Magyarországon a közhangulat már tényleg olyan, mely a kiegyezést lehetővé teszi, s aztán a következőket indítványozza: Szüntettes-

TÁRCZA. EGY ÉJ A GYORSKOCSIN.

Kivonat

Asmodé jegyzeteiből.

(Folytatás.)

— Oh! kegyed engem fog szeretni, mondom. Én fiatal, gazdag, szabad vagyok; pályám csak minden jövő nélküli foglalkozás, felhagyhatom azt, a mint rálepek, tehetségemnek mind azon tevékenységeit, melyeket valaha unalmas tanulmányokra s ezeknél élményitőbb kéjhajbaszatra fordítottam, keblemnek a kaland-r élet után esdő minden vágyait, mindent a kegyed iránti kedvkeresésre, imáadásra fogok szentelni. Nem veszi-e észre asszonyom, hogy e percben katonai gyakorlatból, mértanból, szemlékből s hávéházakból szőtt egész ostoba életemet egy szép lovagregénynyel, századunk egyetlen lovag regényével cserélem föl? Kegyed itt a gyorskocsiban az ismeretlen váruhoz, kire egy szép bolygó lovag történetből egy erdőben talál, és a kinek lelkét, életét szenteli. Néhány óra múlva kegyed elintik szemem előtt, s én nem fogom tudni, hol találadom fel. Én kegyedet — legyen nyugton — futni engedendem, azután tájékozván magamat, neki indulok keresni kegyednek és paripájának az utba vágott nyomát. Nem fuvok ugyan kürtömben minden kastély rácskapuja előtt, de kopogtatni fogok minden csarnok ajtaján; nem fog kegyedet valamely vítézi játékon keresni, de várni fogom minden válogatott társaságban.

Nem követelendem szép megjelenését valamely magas vorony ablakának goth íve alatt, de lehet egy virágokkal rakott erkély, egy muselinnal felfüggyözött ablak, mely mögött mintán soká kerestem, meg fogom találni, és

akkor kegyeden a sor. Van kegyednek atyja, férje, vagy testvére, kik oltalmazni fogják, kikkel megívnom, kiket legyőznöm s utból elállítom kellend? Rácsos kapuk, tornyok, várfal, párkányok, melyek elválasztják tőlem keblem hőlyét, mind le fogtok előttem omlani, és én akkor majd lábaihöz borulhatok, mondván: Én vagyok dícső hőly; szeretem kegyedet, szeretem mint ölt; ihol! vegye kegyed életemet, s nyujtsa ide kezét, hadd esőkoljam meg.

— Minő bohóság! Minő szép képzelgés! — Oh! e bolondságot meg fogom tenni, e képzelgést valóvá fogom változtatni.

— Hagyjuk ezeket, nem tud ön okosan beszélni?

— Meglehet, hogy ostobaságot beszélek, de bizonyossá teszem kegyedet, mikép ko-molyan beszélek.

— Csak nem fogja azt velem elbitetni akarni...

— Ha? nem. Azonban nemsokára, és midőn feltalándottam, midőn látkörén mindig személye körül fog engemet bolyongani látni, mint egy szép csillagzatnak darabontját, akkor át fogja kegyed látni, hogy igazat mondottam.

— És ha csakugyan elég botor volnék hinni beszédét, uram, tudja-e kegyed, hogy terveit tulesapongóknak találhatnám?

— Ebben még ma igazva van nagysádnak, de akkor, midőn tény álland szemei előtt, látni fogja, hogy másképp nem cselekedhetem, és hogy szenvedélyem vihara ragadott e térré.

— Valóban uram, ön oly világba vezet, mely előttem mindedig teljesen ismeretlen vala. Szükséges-e azért, mert a balsors ön-nel hozza egybe, üldöztetve látni életmet? És — hogy kegyedeként már én is komolyan szóljak — csak azért, hogy ön élteinek bizonyos lovagi érdeket adjon, hogy vagyonszerűségi hivalkodásának regényes érdeket szerezzen, minőn jogn zavarna meg ön engemet életmemben, szokásaimban és kötelességeimben? Minő

jogon közzéhatnátna jó hirvenemet? Ugyan is, ki hinné el, hogy egy ember, kinek semmi remény nem nyujtatott, annyi erőfeszítést pazaroljon egy csupa kedvtőlésre, melynek hiányával vala. Ezekből láthatja, miként, ha kegyed beszédére halgatok, e csak onnan van, mivel képzelem magamnak, mintha egy regényt olvasna, melyet én behunytszimmel halgatok.

— Azt hiszi ön, hogy kifejlesztés nélkül hagydom e regényt?

— Számolok rá.

— Beesülnémre! nagysád téved! Mert az előbb hátrább be fog kegyedezni.

— Megállj! megállj! kiálta B... asszony kinyitván egy ablakot, a postakocsishoz.

— Ah! mit csinál nagysád?

— Ki akarok szállani a kocsiból uram, a másik osztályban ugytetszik még üres hely van, egy teherhordó, és egy halarusnó közt, ott tisztességes helyen leendek, mint itt.

— Kiszállhat ha akarja, de határozatom áll, s ezzel újból esküszöm becsülnémre, előbb hátrább felfogom önt találni.

B... asszony megint bezárta az ablakot, fesztelenséggel szinelve, melyet hangja igenis élénken hazudtola meg, folytatá:

— Valóban a végén magam is eszemet veszttem, mint ön. Lám! én hiszek önnek... fellázadok... felni kezdek öntől... s feledem, hogy bohóskodunk... Tovább uram! Végezz be tüdérregjét... Igen érdekes.

— Oh! ne üzzön bolondot velem asszonyom! Elég magas fokon áll már ön iránti szerelmem, hogy méltatlanságait s gúnyait elszenvedhessem. Nem látja be, hogy kétkedésére még csak ez éj van, nekem pedig az egész jövőnd birtokomban marad, kegyedet kényserizhetni, hogy elismerje szerelmemet.

— Még is uram?

Mégis és örökre asszonyom! Mindig és mindenhol, valahányszor csak velem fog találkozni, örökre ez eredményeket és e nyelvet fogja ajkaimról hallani.

— Am legyen bát uram! — adá hozzá

B... asszony komoly hangon — tehát én is, bárha lángba borítja arcomat a szégyen, komolyan akarok önhöz szólni. Feltéve, hogy ön igazat beszél, feltéve, hogy engem szeret, vagy helyesebben szólva, annyira megbomlott, miként mind azt meg fogná tenni, miről nekem fecsegett, véli-e, hogy ne bírnám mind azok ellen védelmezni magamat? Nekem férjem, emberséges ember férjem van; nekem egy fivérem van, borostyánnal koszorozott harczi, a közlelbbi viharok korából, én azt vélem, igen botor dolog lenne öntől, ezeket ön és közömben állítani.

— Oh asszonyom! önmagába keresse véd-szövetségét, s ne gürditsen előmbé oly akadályokat, melyek életkorom s hivatali állomás tekintetében csak szíthatnák keblem tüzét és csak szilárdabb kitartásra ingerelnek. Szerel-mest férjrel, katonát harczi-fival fenyegetni, nem egyéb kihívásnál harczi és párbajra; ez annyit tesz, mint engem ösztönözni, erővel kivívni azt, minnek birtoka felé már elő-haladó lépteket tettem.

Erő ezeket a valódiságnak oly szerény hangján ejté ki, miszerint B... asszonyomnak hinnie kelle, hogy nem szájhössel van dolga, s azért felele:

— Ez nem fenyegetés uram! legalább nem akartam azt következtetni belőle. Ön azon pontra szorita vissza, melyben védelemről kell gondolkodnom; teszem hát azt, a mint tudom. Semmi kétségem, önnek barátsága s becsülnémre felől, s hogy ön csak egy szó végett is kockára tenni képes ne lenne éltét, de egy az önéhez hasonló hiu szerelmem nem érdemli meg a fáradságot.

— Bizonyyal inkább megérdemli a fáradsalmat, mint a szót.

— Kegyed igen találékony, s mindenre felelni képes. Jól van tehát uram, egy kérdést akarok önhöz intézni, igéri-e ön, hogy arra őszintén megfelel?

— Beesülnémre ígérem.

(Folytatjuk.)

nek meg a provisorium, nevezetessék ki legálabb részleges miniszterium, s hivassék egybe az 1861-ki magyar országgyűlés, melynek azonnal előterjesztendő az 1848-i III. t. cz. revisiójára s módosítására vonatkozó javaslat. Horváthországot s Erdélyt illetőleg czikkirő azt tanácsolja a magyar országgyűlésnek, hogy szorítottoké jogfentartásra s o'y törvényeket készítse, melyek az anyagi érdekeket jelentékenyen előmozdítsák. Horváthországnak s Erdélynek pedig Magyarországgal való feltételes uniót ajánl, mely minden féle érdekeit s autonómiáját a legbiztosabban megoltalmazza.

— **Ö Felsége Magyarorszába utazása** hírére illetőleg a „Sonnt Ztg.“-nak oct 31-ről egy magasállású és a kiegyenlítési párthoz tartozó férfi ezt írja: „Jól értesült körökben állt hír, hogy a néhány hét előtt keringésbe jött hír, mely szerint a császár Magyarorszába jönne, nem légből kapott, és jelenleg a császár elutazási gondolata komolyan fölmerül. Hiszik, hogy csak épen az erdélyiek beléptét várják a hírod. tanácsba, s a jövő hó második felét jelölők ki, mikor a császár Pestre menne.

— **Benedek József**, jeles természet-tudósunk, ki 1859-diki febr. 24-én hunyt el Pesten, s Kállay István ur gyermekeinek volt nevelője, végrendeletileg minegy 4000 forintig terjedő hagyományokat tett, melyek egy része a társulatok közül a magyar akademiának, a földtani társulatnak, a nemzeti színház nyugdíjintézetének, s a ki dedovó intézeteket Magyarországon terjesztő egyesületnek jutott. Ezenkívül kegyeletesen megemlékezett az örökhatagó két magyar íróról. A társulatok illetményei folyó évi oct. 23-dikán osztattak ki. Áldás legyen az elhunyt emlékezetére!

— A „la France“ néhány részletet hoz a francia császárné toilettejéről, melyet a madridi nagy udvari lakoma és bál alkalmával viselt. A császárné a lakoma alatt kis kék bársonybarete volt, három sor nagy gyémántok és fehér szállyal a közepén, nyakán kék bársonyszalag drága gyémántokkal; a baretteről két kék bársony szalag függött le, szintén gyémántokkal, s a szalagokon minden sarkon négy gyémánt csatt ragyogott. A ruha ezüst tulleből volt, közkörül széles kék bársonyszalagokkal felkötve. A ruhán a'ól körszőkörtől három sorban egymás felett tollak és peluchéből készült ékítmény. A bálon a császárné egyszerű fehér tulle ruhát viselt, fejéül smaragd és gyémántokból készült d'ademot, minden fülön-függőben pompás gyémántot és füle mögött gyémánt rózsát. Ezenkívül még számos gyémántot. A spanyol királynő a lakomán fehér moire ruhát viselt, fejéket gyöngyök és gyémántokból, hason nyakdiszt. A táncvizigalmon, mint a császárné, fehér tulle ruhában és gazdag gyémántokkal jelent meg.

— **Kuczinski** meggyilkoltatása felől Lembergből több részletet közölnek: K. a meggyilkoltatás napján, m. hó 28-dikán este 7 óráig tszéki ülésen volt. A tszéki épületből a színházterre egy negyed 8 órakor érkezve, 2-3 gyanú vette körül, s egyik 1/2 ujj hosszú ujj vadászkezt szurt oldalába, hogy az áldozat csak néhány lépést tántorodhatott és hátra dőlve rogyott össze, mi által a kés még jobban beléje furdott. Szíve és tüdője át volt lyukasztva. A tett annál nagyobb merészséggel hajtatott végre, hanem két rendőr is, kik egy foglyot kísérték. Közvetlen közelben azonban csak egy zsidó fiú volt, ki a tettes után lármázva futott, de elesett, s így a gyilkos megmenekülhetett. Mondják, hogy más 2-3 egyén is sietve távozott. A tettesek természetesen legszorosabban nyomoztatnak.

— Erdélyben — mint az „Erd. Posta“ írja — egy tekeasztal-alapítvány létezik, mely már 20,865 ftt 79 krra növekedett és arra van szánva, hogy a számos-újvári országos fegyházából kibocsátott feyenczeknek, nehogy ismét lopás- és rablásra vessék fejüket, uti költség adassék belőle. Ez alap a teke-asztalok megadóztatásából keletkezett; eleinte 12 váltó forintot fizettek egy teke-asztaltól, 1823-ban ez adó 12 ezüst ftrra emeltetett s 1826-ban a városok nagysága szerint három kategoria léptetett életbe: 12, 8 és ftt.

— A martiusban elesett bécsiek sirja, mely a halottak napján eddig mindig a bécsiek különböző kegyeletének tárgya, ez évben is igen szépen fel volt ékesítve. A sir fejnél exotikus virágok és növények egész erdeje állt, a sirt körülölgölő vas korlátan belül óriás koszorú képező virágok foglaltak helyet. A sirdomb maga virághalmaz volt, — az egészet erzenkint látogatták.

— **Langieviczről** a „Mähr. Corr.“ írja Josephstadtól: Mint egy bécsi lapban is metéve olvassuk, érdekes bellebezztűnknek meg volna engedve, Tirolon keresztül Svájcba mennie. Mi erről itt semmit sem tudunk. Langievicz fogsági életét az eddigi módon folytatja. Míg az idő engedte, naponkint néhány órát a tépárancsnok kertjében töltött, miután azonban a fák leveleit lehullatták és a fű elszáradt, délutánonkint két tiszt, olykor a tépárancsnok kíséretében a városban tesz sétákat. Most földszinti lakása van s órákint

lehet látni az ablaknál ülve, gondteljes fejét és szomorú kifejezésű arcát kezére támasztva.

— **Lunneburg fölött** m. hó 16-kán esti 6 óra 22 perczok a légben egymást közvetlenül követő három tűzgolyó jelent meg, melyek közül a legnagyobb 4-5' átmérőjű, és kékes fényben ragyogtak. Villámsebességgel repültek nyugatról kelet felé, s egyszerre déli irányban tűntek el. — A golyók eltűnése után három perczel menydörgésszerű robaj jelenté e meteor elpattanását, mi a föld felett körülbelül 6 mértföldnyi magasságban történt.

— A „Frank. Jour.“ Londonból vett tudósítás után ez érdekes eseményt írja: a londoni magas körökben egy furcsa eseményről susognak. Az államszolgálatban megöszült legbiresebb m. nistereuk egyike, nemcsak a politikában, hanem a szépnem iránt is megtartja örök ifjúságát. Bizonyos irlandi bájos hölgygel tartott pástorójában, ki minden diplomatiái eselszövényét ügyesen ki tud játszani, nem bírta kijátszani a férj vigyázatát, ki a derek lordot meglepte, s most házasságtöréssel perrel fenyegeti, ha 20,000 font sterlinget nem fizet.

— **Brüsszelben** „La Pologne“ című hirtap fog megjelenni. E lap Lengyelország érdekeit fogja képviselni, s alapítója Urbanowski Kazimir, 1831-diki lengyel menekült. Urbanowski, mint menekült, kézimunkával kereste kenyerét, s a kalapos mesterséget tanulta meg. Utóbb oly festéket talált fel, mely a kalap fekete színét és fénytartóssá teszi, s ezáltal dűsgazdaggá lön. Több fiatal lengyelt látott el a jelen forradalom alkalmával is utiköltséggel, s a fenemlített lap biztos alapját is ő tette le.

— **Uj léghajó.** Andrews Salamon, amerikai jeles gépész, nemrég kísérletet tön Perthben egy általa föltalált léghajójával, mely a „Herald“ jelentése szerint az egész világot bámulatra ragadta. A hajó a hajtógépen kívül 4 személyt hord, s alakjára nézve hasonlít 3, egymás mellé illesztett s megerősített szivarhoz; a léggömb 26,000 köbláb könléggel van megtöltve. Maga a hajó 12 láb hosszú s 16 lábnyira lóg a 4 léggömb alatt, 110 köbláb által tartva. September 4-én kísérletet tön Andrews, feltékenyen örökölve, nehogy találmányának titka valahogy elárulassék. Andrews a nézők legnagyobb bámulatára éppen a szél ellenében léghajózott s a hajót egy keskeny könnyű kormányruddal igazgatta. A hajtórő és mozgás módja igen meglepő és világos volt, anélkül, hogy a szerkezet tu'ajdonképi titkát bárki is megérthette volna. Egyesek távolibb utat nem tön, hanem elejétek csak néhány rövidebb mozgást, hogy meggyőződjenek hajója járásáról, azután azonban kerégekben mozgott fölfele, még pedig 120 angol mértföld-gyorsasággal egy óra alatt, s fenn a légben másfél mértföldnyi keringéseket is tön. Majd ismét a szél irányát követé s villámsebes röpüléssel eléje vágatott a gyorsan haladó felhőknek: így szállt föl mintegy 10,000 lábnyira, s majd a felhők alatt bukkant elő, majd a felhők fölött tűnt el, mignem végre esteli 5 órakor tiszta derült éj mellett o'y világosan volt látható, hogy lehetlen vala a csalódás.

Egy különben igen megbízható angol lap, mely e közleményt hasonlóképen átveszi, guayorosan azon reményét fejezi ki, hogy Andrews ur valószínűleg ép^o gességben le is érkezett a földre. Mihelyt a kizárólagos engedély biztosítva lesz, a találmány is közé fog téietni. Minthogy azonban ily fontos találmányra, mely nem csak a hadviselésben, de az egész közlekedésben általános forradalmat idézne elő, az engedély még mindig hiányzik, s e találmány nem alkalmazhatott, nem képzeltetűnk más okot, mint azt, hogy Andrews ur valahol a felsőbb légkörökben eltévedt s nem talál hazra a földre!

— **Gyász hírek.** Vertán Endre 1861-ki képviselő, szomoruan jelenti szombatsági Vertán Jánosnak élte 78-dik évében történt halálát. Hamvai mult hó 31-én helyeztetek el M. Csekén az örök nyugalomra.

— **M. Vársárhelyi Körösy József** és neje Gombos Rozália szomoruan jelentik fiok Körösy Istvánnak oct. 31-én élte 33-ik évében történt kimúltát. Porai e hó 3-án helyeztetek el a péterlaki családi sírkertbe.

— **Lisznyói Inozé István Maros-Vársárhely legöregebb s köztisztelőben állott ügyvédje** folyó év oct. 28-án élte 80-dik évében jobblétre esüendes halállal átszenderült.

— **Gambamari b. Gamera Gusztávné** születtet tiukovai Macskási Krisztina, maga, férje, testvérei s gyermekeik nevében szomoruan jelenti néhai Macskási Lajosné sz. hallerkői gróf Haller Károlinának idei oct. 23-án, élte 84-dik évében történt kimúltát. Béke poraira!

— **Nemzeti színház.** November 4-kén. Itt először: „Az új Donquixotte.“ Legújabb vigjáték 1 felv. Irta Cerger, fordította Simoncsics. Igen csinos, mulattató kis vigjáték, melynek folyama alatt Komáromi (b. Széllázi) eleven, ügyes játékaival folytonos derűtséggben tartá a szép számú közönséget; ugy szintén Ujfalusiné (Báróné), és Toth Jenő (Keleni báró)

igen jól adták szerepeiket. Ezt követte: „Varráshegedű“ operette 1 felv. Offenbachtól. Mathieu apót Komáromi, Georgettet Melles Liszka, Antal Szabó Pepi személyesítették; egészen véve jó előadás, mindazonáltal különösen megemlített Szabó Pepi, ki a félnék kertész legényt sok természetességgel s kedves elvenséggel adá. A két darab közt Tóth Soma és Völgyi Berta által lejtett tréfás tótánc ismételtett.

— **Csütörtökön, nov. 5.** „Hunyadi László.“ Ez est dícsőssége Fektéré, ki a czimszerepet vitte, s ugy tiszta és bájos eneke, mint jól érthető szavata s szép játéka által méltán érdemelte ki a temérdek tapsot és kihívást; kitűnőleg szépen éneklé az első felvonásbeli magán áriát. Melles Liszka hasonlóan méltó tetszést nyert szabatos és tiszta eneke által. Hangjának gördülékenységét s jó iskoláját kitűntette a nász-áriában. A pár- és kardalok mind sikerültek. Az egész társaság jól viselte magát. Inst toris szép bariton hangj. val, valamint Pajor Anna (Erzsébet) főként az utolsó felvonásbeli nagy ária jó előadása által tetszettek. Az opera személyzet itt egész erejében mutatkozott, s kétségtelen, hogy ez a helybeli közönséget teljesleg klelégítendi.

POLITIKAI HIREK.

— **Agolország.** London, oct. 30. A „Times“ a lengyel ügyben folyt angol jegyzék-váltásról ezt írja: A midőn Russel lord sept hóban a harmadik orosz sürgönyt kapta, az annak tartalma feletti méltó bosszankodás azt a gondolatot kellette fel benne, hogy jelentse ki, hogy Oroszország Lengyelország iránti körmesszerű jogait eljásztotta. Ezt Pétervárot természetesen megtudták, mielőtt hivatalos közlés ment volna róla, s Gortsakoff kerezeg azonnal Bismark urhoz folyamodott segélyért. Bismark ur erre egy új sürgönyt intézett a londoni porosz követhoz Bernstorff urhoz s arra utasította őt, hogy mondja meg Russel lordnak, hogy Oroszország egy amolyanféle nyilatkozat hivatalos közlését háborúesének tekinteni, és hogy Poroszország ez esetben Oroszországgal fogna tartani stb. Ez a sürgöny oct. 10-én ért Londonba s Bismark ur azt a választ kapta, hogy Russel lord „kiterőleg“ felelt. Ugy látszik, hogy Russel lord sürgönye Napier lordhoz Pétervárra már két nappal előbb elment volt. Bernstorff ur tehát Palmerston lordhoz fordult s kieszközölte, hogy Napier lord távirati uton figyelmeztetve lön, hogy a Russel lord sürgönyét ne adja át.

— **Francoizország.** Páris, oct. 31. Itt tudni akarják, hogy a császár még mindig Ausztriára vár s azt beszélék, hogy Metternich herceg, a ki nov. 3-án érkezik meg, o' hajtott tudósítást fog hozni a császárnak. Hogy Ausztriának oroszellenes érületére számítanak, kitetszik abból, hogy javaslatba akarják hozni, hogy a bécsi kormány a szigorú Mensdorff Pouilly helyébe egy kevésbbé lelkiismeretes helytartót küldjön Galiciába, a ki az orosz határszélre ne őrizze oly szorosan s engedjen feygyverszállományokat és újonczokat átsurranni. Legalább ezeket írja az „Indep.“ párisi levelezője, még azt az őszinte megjegyzést is tevén hozzá, hogy remélik, hogy egy ily javaslat elfogadása által annyira compromittálják Ausztriát, hogy Oroszország háborút izen neki.

A napokban az a tüntetés történt a lengyelek mellett, hogy a mint egy gyalog dandár a boulevard of the temple-n egy régi színház lebontásával foglalkozó munkások mellett elvonult, a munkások „Eljen Lengyelország!“ kiáltásokkal üdvözölték őket, a mit a katonaság is, tiszték és közemberek egyaránt, viszonoztak. Pedig ez ellenkezik a katonai feygyelemmel.

Belmontet francia vidéki költő verset írt a lengyelekről e czim alatt: „Isten akarja.“ A verset megküldötte Napoleon hercegnek, a ki a következő levélben köszönte meg a küldeményt:

„Kedves Belmontet ur!
Kaptam és nagy megindulással és érdekel olvastam önnek Lengyelországról írt versét. Adja Isten, hogy önnek szava meghallgatásra találjon, és hogy Francoizország ne engedje megsemmisülni a szerenesetlen nemzetet, a mely hozzánk mindig oly hön ragaszkodott. Remélem, hogy ön nem sokára mint képviselő fogja szavazatát ószhangzásba hozni a költő meleg gondolattal. Fogadja ön stb. Napoleon Jeromos.“

A „Gen. Corr.“-nek írják Párisból, hogy a lengyel emigratio ottani köreiben a feygyver-beavatkozás iránti hiedelem folyvást növekedőben van. A nevezett lap tudósítja egy magán levélből a következő helyet közli: „En a dolgokat nem egy vérmes lengyel hazafi, hanem a nyugodt és figyelő politikus szemével tekintem. Nézzük mindenek előtt Oroszország készülődéseit a balti és fekete tengereken, valamint a szárazon is a birodalom különböző határszélein. Hiszi-e ön, hogy ez a szervezkedés csak közsa hirtapli tudósításokra történik, a melyek majd békét, majd

ismét háborút hirdetnek? Bizonyára nem; sajtónk matadorjai, bár minő komoly pófát csinálnak is, nem irányadók az orosz kormányra nézve. Ez más, titkos forrásokból szokott meríteni, a melyek neki, tisztességes mennyiségű rubelekért, kitűnő szolgálatot tesznek. Ezek a titkos tudósítások, a melyeknek szerzői ritkán jönnek napvilágra, sajtóságos természetűek kell hogy legyenek a lengyel ügyre nézve, mert Oroszország milliókat fordít rendkívüli feygyverekre. Máfelől az egész jelen helyzet rendkívüli hasonlatosságot árul el a krimi háboru előttel. Mit tudtak vagy mondtak akkor a hirtapok? Semmit közönséges frázisokon kívül, a mi szokott mesterségek. Azonban illetékes körök már jól tudták a hadjáratot és annak tervét, a midőn a világ még sokáig békéről beszélt. Különös egy hadvezér vagy diplomata volna az, a ki czéljait és terveit, már hónapokkal a kivétel előtt, hirtapok utján tudatná az ellenséggel. A mi Angliát illeti, könnyen történhetik, hogy a körülmenyek hatalma által kénszerítve lesz részt venni az Oroszország elleni háboruban. Amerikának aljas szövetekezése a muszákkal, több mint utzeai tüntetés, valóságos riadó Angolországra nézve.“

A „Times“ párisi levelezője ugyancsak a lengyel ügyre vonatkozólag ezt írja: A francia tábornagyok egyike — azt mondják Niel — azon a ponton áll, hogy egy ideiglenes, de fontos megbízással Pétervárra utazzék, a hol fog alkalmasint Montebello herceg egész távolléte alatt tartózkodni. Napoleon császár — így magyarázzák Niel küldetését — egy utolsó kísérletet akar tenni, hogy rávegye a czárt azoknak az engedelmeknek megadására, a melyeket kieszközölni az európai diplomatia mindeddig siker nélkül törekedett. A császárt, kétségen kívül, minden lépésében, a melyet az orosz makacság leküzdésére tesz, a legemberbarátabb érzések vezetik; mindamellett azt hiszik, hogy nem esnek rozsol neki, sőt nagy kiábrándulására szolgálna, ha a lengyel felkelés tavaszi fentarthatn magát. Közvetlenül a krimi háboru kiütése előtt Napoleon császár egyenes kérréssel járult Miklós czárhoz; a kérs a mint tudva van, eredmény nélkül maradt. Az Ausztriával való háboru előtt pedig éppen Niel tábornagy egy szinleg, de csak is szinleg békés természeti megbízással ment a turini udvarhoz.

— **Németország.** Frankfurt, oct. 31. A szövetséggyűlés tegnapi ülésében Holstein és Lauenburg képviselője megtette a maga előterjesztését. A dán kormány reményét nyilvánítja, hogy a szövetséggyűlés az ügyet újabb vizsgálat alá veendő, mielőtt egy utolsó és végzetleges rendszárhoz nyulna. Továbbá kijelenti a dán kormány, hogy mindazt a mit a német szövetség Holsteinban végrehajtás utján érhetne el, sokkal könnyebben és tökéletesebben elérheti gondos egyetértés utján. Mert a királyi kormány hajlandó a szövetség minden kívánatát teljesíteni, a mennyiben az önállás és jogegyenlőség a szövetségi államokra nézve eléggé biztosítottak nem látszanék. Máfelől az is bizonyos, hogy mindaz, a mit szövetség ezenkívül még el akar érni, Holstein és Lauenburg hercegségekre nézve, végrehajtás utján teljességgel el nem érhető.

Poroszországban a választások az előre látott szellemben haladnak. Eddigi tudósítások szerint a ministerium 1/10 tekintélyes kisebbségre számíthat.

— **Orosz- és Lengyelország.** A „Schles. Ztg.“ egy oct. 31-ről szóló táviratot közöl Kitiowitzből, a mely szerint a hosszú vasúti híd Petrikaunál a felkelők leégették, a mi nek következtében a varsói vonat kimaradt.

Lembergből távirják nov. 1-ről, hogy Liski és Przewodów között 200 gyalog és 50 lovas, oct. 28- és 29-e közt, azután való éjjel pedig Dyniska mellett, az uhnowi kerületben, 70 gyalog és 30 lovas ember állott ki és tett kísérletet, hogy Miewtzenál Krukkal egyesüljön, 30-at a belci, 40-t az uhnowi kerületben tartoztattak, egyszersmind sok feygyverkezési tárgyat is lefoglalván. A Kosciaszyn-nál kiállottak, mintegy 400-an, feygyvertelenek voltak. October 31-én a kozákok Sulimownál néhány felkelőt a határvonalon átszorítottak. Közülök négyen s egy löszeres szekér le vannak tartoztatva.

A közelebb említett merényletről írják: october 27-én az egyik rendőrségi járás előljáráját három tördőfessel illették. A tör az egyik sebben maradt. A tettes elmenekült, de számos egyént fogdostak el, a kik a tett színe helyéhez közel voltak. A meggyilkolt Macziewski régi rendőr volt, a ki a járásbeli szegegyeket ármányval, a gazdagokat pedig bizelgesssel sarcozta, s a ki ily módon meglehetősen meggazdagodott. Az utóbbi időben nagy buzgalommal működött a lengyelek ellen s ennek köszönheti halálát. Az orosz hivatalos „Dziennik Pow.“ örmrajongva jegyzi föl, hogy Bail Apollonia babaazonyra jegyzi föl, mert egy titkos nyomdát fedeztek föl nála.

A gyanusok elfogdosása Varsóban folytonosan nagy mérvben foly. Mivel minden nem denuntáló lakos gyanus, azért mindig elég

az olyanok száma, a kik elfoghatók. Úrtgy sohasem hiányzik. A legújabb elfogatások úrtgyeit azok a hosszuszárú, vízmentes eszímák szolgálták, a miket a munkások és kézművesek ösztörel már hordani szoktak; ezt az oroszok tisztetésnek állították, mint hogy a fölkelők is ily eszímát hordának. Különbösen még a hölgyeket is nagy számban fogdossák be, bár ezek nem hordoznak vízmentes eszímát, s vagy a várcsban, vagy a városbázán vetik őket börtönbe. Igy 28-án éjjel számos hölgyet fogtak el, a kik közt egy tekintélyes kereskedőnek két igen fiatal leánya is volt. Mivel az orosz kormány a gyász viselését tiltotta, a fitkos városkapitányság a gyászruhák viselését szűkségtelennek nyilvánította, nehogy az orosz hatóságok a pénzbirosággal gazdagnak. A „Times“ magán levelezője élénk rajzolja a városi állapotokat. Ha valamelyik polgár arca nem tetszik az oroszrendőrnök — mondja levelező — előbb bántalmazza, s aztán kérdezi, hogy ki és mi ő. Ha kifűnik, hogy nincs rossz jaratban, utjára eresztik. Nemrég a város sorompójához közel egy lovász legény ura paripáját járatta, mit meglátván a kozákok, megrohanták és megverték őt mielőtt nyilatkozhatott volna. Ezt a kozákok, liberája miatt alkalmasint fölkelőnek hitték.

Hírlik, hogy közelebb különös lovaglójegyeket fognak kiadni. Ha ilyen jegy tulajdonosa gyalog megy ki az utcára, elfogják, miért nem ül lován. Nemrég egy francziát fogtak el, mert igazoló jegye csak éjjelre szolgált, s így a rendőrség azt követeltette, hogy nappal nem szabad kilépnie. Azok a zárdás, a miket a katonaság két-három hét előtt szállott volt meg, még ennek kezei közt vannak. Ezeket az épületeket nem változtatták kaszárnyákká, de mindgyikbe őrséget állítottak fel. A sirokat nem tűrték fel, azonban út kripták részben felnyitottak, részben feltörték, fegyvert azonban nem találtak. Azt állítják, hogy Oroszország belsőjeből még 50,000 katonát fognak Lengyelországba hozni, s az itteni lakosság megvan róla győződve, hogy e sereg a galicziai határokról, hanem épen galiczia számára van számba. Azokról a kozákokról, kiket a városokhoz égesek látott az angol levelező, így szól: Ezek nek ostorozási kedve, ugylátszik betegség, de olyan betegség, a mit még kellene gyógyítani. Az a lengyel, a kit az utczán ostorok csapása ér, csak megvető pillantással válaszol, míg a körülötte lévő katonákat szornák. Az ostorozási betegség leszámításával a kozákok a többi orosz katonáknál nem vadabbak.

Amennyi fegyvergyárban a legnagyobb munkásság foly. 14 nap lefolyása előtt 8-10 hadihajónak kell az előbb meghatározott 6000 fűnyi csapaterősítés kiegészítésével az antilákra elindulni. A hadügyministerium minden hivatali helyiségeiben erélyesen dolgoznak. November vége előtt a cubai hadseregnek 10-12,000 emberrel kell erősítve lennie. A „Puebló“ írja, hogy a kormány csapatokat akar Mexikoba küldeni, hogy az ottani császárság felállításában segítségül legyen.

Görögország. Athén, nov. 1. György király tegnap délben megérkezett, s megérkezése után rögtön Te Deum-ra ment, a melyen az idegen hatalmak követői is megjelentek. Nagy lelkesedés uralkodik.

Ujabbak. Lemberg, nov. 2. Az oct. 30-án átlépett felkelőcsapat gyalogsága az előnyomult oroszok elől visszahúzódott. Aladár 60 lovassal kelet felé fonult. Több mint 100 felkelő van már elfogva. Ellenben egy erősebb felkelő osztály e hó 1-én Skomorochynál a sokali kerületben átlépett Volhyniába.

— Berlin, nov. 2. A hivatalos lap egy nov. 1-ről kelt legfelsőbb rendeletet közöl, a

mely az alkotmánylevél 51. cikkelye értelmében az országgyűlés mindkét házát nov. 9-keze egybe hívja.

— Uj-York, oct. 20. Lee tábornok visszavonulása valósul. Azért tette, hogy megakadályozza Burnsideset Lyneburg ellen nyomulásában. Merode tábornok a sík földön táboroz a Rappahamok mellett. Mondják, hogy Bruggot mással fogják helyettesíteni. Charleston ostroma folyvást tart.

Gabonaár Kolozsvárt November 5-én 1863.

(Bécsi mérleje osztrák értéken.)
Tisztbuzza 3 fnt 50 kr. Elegybuzza 2 fnt 50 kr. Rozs 2 fnt — kr. Árpa 1 fnt 30 kr. Zab 1 fnt — kr. Törökbuza 2 fnt — kr. Pityóka — fnt 60 kr. Marhahús 10 kr.

Bécsi börze November 5-én: Nemzeti kölcsön 81.45. 5% Metalliques 75.40. Bank-részvény 791.—. Hitel részvény 185.30. Váltó Londonra 113.—. Ezüst 114.—. Arany 5.48.

1860-diki Állam kölcsön 97.—.
November 4-én: Urbéri kárpótlási kötvény: Magyarországi 76.25. Erdélyi 74.—.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DANIEL.

HIVATALOS.

Sz. 3827—1863

(248)

(2—3)

Hirdetmény.

Nemes Kolozsmegye id. törvényszéke ezennel közhírré teszi: hogy ifj. gróf Bethlen Domokos fölött mai napon jelen szám alatt kelt végzésnél fogva, az atyai hatalom, illetőleg gondnokság továbbra leendő fentartása elrendeltetett.

Mi is azon hozzátétellel hozatik köztudomásra, hogy e szerint ifj. gróf Bethlen Domokos ur vagyona fölött szabadon nem rendelkezhetvén, senki véle semmi nemű szerződésre ne lépjen, ellenkező esetben a következményeket magának tulajdoníthatván.

Nemes Kolozsmegye törvényszékének 1863 november hava 2-án tartott üléséből.

NEM HIVATALOS.

(249)

(1—3)

Alólirt tisztelettel jelenti a t. cz. közönségnek, hogy az ügyvédi szakba vágó jogügyleteken kívül, a végleges földtehermentesítési és dézma-kárpótlási igények netán eddig késett bejelentését felvállalja, s azok utalványozásának lehető leggyorsabb kieszközölését, s a kiadandó kötvényeknek a t. cz. megbízó urak kezébe juttatását, annál biztosabban igéri, mivel a Méltóságos kir. földtehermentesítési alapigazgatóság jelenleg Szebenben székel, hol alólirt mint hites ügyvéd működik.

N. Szeben, 1863 év oct. hó 25-kén.

NEMES JÁNOS, jogtudor s hit. ügyvéd.
(Íródája: rizkásautca 387 ház sz. a.)

(251)

(1—3)

HOFER PÉTER

bécsi es. kir. udvari THEA kereskedése,

Grabentzta 5 sz. alatt a tükörutca közelében, ajánlja a legjelesebbnek esmert, közvetlenül szállított **Chinai és ugnevezett Caravan-Thea nagy-szerű raktárát** bécsi fontját 2, 2½, 3, 3½; 4, 4½, 5, 6, 8, sat. frjtával. Valamint az igen kedvelt, más hasonvenven ajánlott neműekkel fel nem cserélendő, ugnevezett **császár-vegyítéket** (Kaiser-Mischung) bécsi fontját 4 fontjtával, mely minőségben és árban a bel- és külföld bármely ilyenmű jó hírű üzlete által se mulatván felül, számos megrendelésre méltán igényt tarthat.

Külföldi megrendelések a legpontosabban teljesítetnek, elégséges léven az árak megjelése, hogy a legjelebb minőségű theát lehessen kapni.

(247)

(2—3)

Gondnokság alatt levő gróf Teleki Lajosnak szászujfalusi, s ahoz tartozó bődöni-szász szent jakabi és décei **részjóságai**, ez utolsó külön is, meglevő javadalmikkal együtt a jövő 1864 ik év aprilisse 24-től kezdve 4 évig levélben ajánlat (offert) utján elegendő biztosíték mellett a többet igérőnek **haszonbérbe adandók**. A feltételeket megtudhatni Maros Vásárhelyt f. Hinos Miklós jószágfőügyelő urnál, kihez folyó év december 1-sőig az ezt illető ajánlatok is bérmentes levélben intézendők.

(225)

(4—6)

Egy millio 967,900 forint értékű Legújabb pénzsorsjáték

14,800 nyeremények közt vagynak, 200,000, 100,000, 50,000, 30,000, 25,000, 2 szer: 20,000, 2 szer: 15,000, 2 szer: 10,000, 6000, 2 szer: 5000, 5-ör: 4000, 5-ször: 3000, 14 szer: 2000, 117 szer: 1000 fnt főnyeremények.

A húzás kezdete november **25—26-án** leend.

Egy egész eredeti sorsjegy ezen húzásra (nem igérvény) **6 ft.**

Ezen nagyszerű pénzsorsolás nem csak „hogy az állam oltalma” s jótállása alatt áll, hanem a húzás egy az által e végre kinevezett kormány bizottmánytól felügyeltve, ez által a visszaélések ellen, a legnagyobb biztosíték nyújtatik.

A nyeremények kifizetése ezüstbe, a húzás után **14 nappal** történik, a hivatalos nyelaisztromok pedig azonnal díjmentesen küldetnek szét az érdekelteknek.

Pontos szolgálat biztosítása mellett számos megbízásokat remélünk, melyeket **JACOB STRAUSS** hivatalosan engedélyezett szerkeskedéshez a menusi Frankfurthba kérünk jntezni.

(250)

Hirdetés.

(2—3)

Mlgs b. Bornemisza Ignác urnak, Magyarbanon Zarándmegyében Dévától egy posta állomásra fekvő **Boicza** bányász községben létező vendéglője jogszertli koresomarlási joggal együtt, melynek jelenlegi évi haszonbérre 1600 fnt o. ért. a jövő 1864-ik évi januarius 7-től kezdve 5 évre; —

Továbbá mlgs b. Bornemisza Albert urnak nevezett **Boicza** bányász községtől egy fertály órányira fekvő **Kalamanesd** nevű községi koresomajoga az 1864-ik évi januarius 1-ső napjától kezdve 5 évre haszonbérbe lévén kiadó:

A kibérleni vágyók, bővebb értesítést kaphatnak s a kötelevő feltételeit is megtekinthetik Kolozsvárt **ÚRMÓSI SAMUNÁL**, Hunyadmegyében M. Illyén pedig **KOVÁTS ÁRON** ügyvédnél.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

(233)

(3—3)

Szebeni stearin gyertya raktár.

Alólirtak ajánlják, a t. cz. közönségnek a szebeni Stearin gyertyát gyári áron, készpénz fizetés mellett.

n. m. 100 font 32 lator a f. 60
100 dto „ templomi „ 60
100 válfont 28½ lator „ 54

25 11 lebet a legkisebb vétel

25 fonton alól kapható **Cziriák Testvéreknél** hidkapu mellett:

n. m. 5 fonttól 25 fontig
a 32 lator 62 kr.
a 28½ dto 56 kr.

fontonként

32 lator 1 font . 65 kr.

28½ dto 1 válfont 58 kr.

October 26. 1863.

CZIRIÁK és STARK.

(242)

Eladó ház és kert.

(3—3)

Kolozsvártól külső farkas utcai 183 ház szám alatti nagy kiterjedésű két utcára szolgáló házas telek a vele kapcsolatban lévő veteményes és válogatott gyümölcsfákkal ellátott nagy kerttel együtt szabad kézből eladó. Értekezhetni róla szentegyház utcába 487½ számú háznál lakó tulajdonossal.

(241)

Jankó Vincze kolozsvári vasöntő- és gép-gyára

(3—3)

külmonostorutczában a sétatéri malomhoz letérfőleg 69 sz.

Van szerencsem a tisztelt gazda közönséget ezen újból berendezett vasöntő- és gépgyáramra figyelemztetni. Fő igyekeztem lenni, hogy készítményeimmel mind munka szilárság, mind észszerűség tekintetében partfogóim megelőzejenek. **Ekéket, rostákat, szecsokavágókat és kukorica fejtőket** mindig készletben fogok tartani. Egyéb gépre és öntvényekre pedig megrendeléseket fogadok el, melyeket a lehető leggyorsabban fogok végrehajtani. Ajánlom egyszersmind gyáramat a megromlott gépek kijavítására is.

Kelt Kolozsvárt, october 25 én, 1863.

JANKÓ VINCZE.

(246)

Meghívás

(2—3)

élet- vagy évi járadék és nyugdíjbiztosításra.

Alólirt a két magyar hazában már 26 év óta működő s immár **12 millió forint** alaptőkével bíró „**adriai biztosító társaság**“ országos fölgyűlésége által a Királyhagón inneni részbe, s különösen ennek fővárosába életbiztosítások eszközésére kiküldetvén, ezennel szerencsem van a t. közönséget Kolozsvárra megérkeztemről értesíteni s egyszersmind életbiztosítások kérésére felhívni, melyet illetőleg következő két módozatra teszek különös figyelemztetést:

1-ső módozat: **Halálesetre való tőkebiztosítás.** Mi feketik inkább szíven a mi lebet szentebb kötelessége a családapának, mint az övéiről, nejről, gyermekeiről való gondoskodás. Családjának jöletét hagyoi, annak jöletéről még holta utánra is gondoskodni, ez fötörökése minden férjnek, minden apának. Ugyde vajmi gyakran megcsik, hogy épp e józándéku igyekezete közben éri a személyt nem válogatott halál az embert, és megtört szívvel kell sirba szállnia, nem vigasztalhatván őt azon öntudat, hogy övéiről kellőleg van gondoskodva. Ily esetőségek ellen legezserűbben nyujt segédkezet az általam képviselt intézet, mely a vele szerződők családainak a biztosított egyén bármikor megtörténhető halála esetében azonnali kifizetendő tőkét biztosít. Példa: egy 35 éves családapa biztosít saját életére 10,000 oszt. frtot, melytől évenként 273 fnt díjt fizet és pedig úgy, hogy már első évben megtörténhető halála esetében is kifizetetik családja számára az összeg, a 80 ik korévet életben érve pedig ugyanazt maga is kikapja. Igen ajánlható e módozat házasulandó ifjaknak is, kik ifjabb éveikben szerződven, mindazt megnyerik, hogy sokkal jutányosabb díjak mellett biztosítják leendő családjuk számára életüket, mind pedig, hogy ez által takarékoságuknak s jó igyekeztüknek már előre szép tanubizonyoságát szolgáltatván, szerencsét is sokkal fényesebbet tehetnek.

2-ik módozat: **Kiházásitási tőkebiztosítás a szüle vagy bárki más életére,** mely esetben a díjzetés azon egyén holta után azonnal megsztünik, kinek életére a biztosítás köttetett. Példánl egy 35 éves atya biztosítja 3 éves leánykáját, hogy az 21 éves korában 5000 frtot kapjon s fizet ez összeg után évenként 182 frtot. Történjék azonban az, hogy az atya már az első évben elhalálozik, a díj további befizetése azonnal megsztünik és a gyermek a 21-ik évet elérve, biztosított 5000 frjtát mégis kikapja. E biztosítási módozat kiválólag alkalmas a gyermekeknek a katonakötelezettség alól megváltására is s mindenesetre elébe teendő az ugnevezett társas biztosításonak, mivel a gyermekeknek ilyenkép bizonyos és előre meghatározott tőke biztosítatik, mely a további díjzetésnek az atya időközi elhalálozásával való megszűnése mellett is esoríthatlan és bizonyos.

E különösen kiemelt két módozaton kívül ajánlkozom még a többi szokásos élet- és járadék a nyugdíj-biztosítások eszközésére, valamint a legnagyobb készséggel adok minden e szakmába vágó felvilágosítást.

Kolozsvárt, oct. 28 1863.

GALGÓCZY JÁNOS,

(lakom a „Nemzeti szállodában“).